

JORDI PLAY

“De pacte fiscal, parlem-ne ara, perquè necessitarà temps”

Aquests anys vinents seran decisius per al futur de Catalunya, si més no en termes econòmics. Amb un sistema de finançament que s'ha revelat insuficient i amb la pressió espanyola i europea per a reduir el dèficit públic, el teixit empresarial, financer i institucional ha de cercar noves fórmules per a traçar el seu futur.

De tot plegat, EL TEMPS n'ha parlat amb Salvador Alemany, president d'Abertis i del Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement de la Generalitat (CAREC).

L'escenari és dur –reconeix–, però aquest empresari ha optat per no lamentar-se i proposar solucions.

“De pacte fiscal, parlem-ne ara, perquè necessitarà temps”

Salvador Alemany i Mas (Barcelona, 1944) és president d'Abertis. Encapçala el Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i del Creixement (CAREC) de la Generalitat de Catalunya. Fins el maig del 2011, ha estat president del Cercle d'Economia.

“El 2012 serà pitjor que el 2011”, és una de les frases més repetides per experts econòmics. Hi esteu d'acord?

—Tal com comença l'any, no som en absolut en la posició d'haver iniciat el camí del creixement, perquè per a poder resoldre la situació a l'àmbit català hauríem de tenir resolta la qüestió primer des de la perspectiva europea i després estatal. A l'estat hi ha un nou govern. Poden agradar o no les mesures que va prenent, però en tot cas penso que tindrem un esquema a partir del qual ens podrem moure. I, evidentment, la qüestió europea encara no la veig resolta ni de lluny, malgrat el canvi de la situació de liquiditat arran de les últimes decisions del Banc Central Europeu. És molt difícil de dibuixar escenaris en el context de l'economia catalana si no podem tenir ben planificat com evolucionarà la qüestió financera internacional i del sector financer espanyol. Si això canvia aquests mesos vinents, tindrem un nou escenari i podrem saber cap a on ens hem d'adreçar. Tenim també una economia més diversificada i més competitiva d'allò que a vegades som capaços de recordar.

Som una potència turística i disposem de franquícies importants —i exportadores— en els sectors agro-alimentari, farmacèutic, financer, la gran distribució, les telecomunicacions, la formació de directius. No resten tan exposats al cycle econòmic i acabaran substituint els sectors esgotats per sectors nous.

—Les darreres qualificacions de les agències de ràting han assenyalat amb el dit la majoria de països europeus. Considereu que les polítiques econòmiques dels estats acaben essent massa dependents de la nota que se'ls atorga circumstancialment?

—Les noves qualificacions anuncia- des fa uns quants dies tenen un caràcter tan indiscriminat que es neutralitzen. El problema de la solvència és un problema relatiu. Si jo sóc una empresa i els meus competidors tots tenen una A i jo em quedo amb una doble B, la meva situació és problemàtica, però si tothom rep qualificacions baixes, l'efecte es neutralitza. El diner ha d'anar a un lloc o un altre, i Europa continua tenint un cert atractiu. D'una altra banda, l'opció que prenen els països de la UE després del mandat germano-francès és l'austeritat, la consolidació fiscal i l'estabilitat pressupostària. Per tant, en la mesura

JORDI PLAY

que aquesta és l'opció general i ningú no la discuteix, a la pràctica, el govern espanyol aprofita el poc marge de maniobra que li queda. Perquè les mesures fiscals que ha pres en primera instància, si no fossin en aquest context, ningú no hauria gosat prendre-les.

—A parer vostre, són mesures del tot encertades?

—Personalment, no estic d'acord amb totes les mesures, perquè, si bé permetran de reconduir el dèficit, no seran un estímul per a l'economia. L'estímul ha de venir per la qüestió fi-

nancera, si no tenim un BCE que actua com a prestador en última instància i que ens permet de caminar cap a un sistema de més coherència no tan sols monetària, sinó econòmica i política, Europa s'ho passarà molt malament. Penso que l'actual crisi servirà per a reconduir aquest camí.

—Entre les mesures que ha pres el govern espanyol hi ha l'increment de l'IRPF. És aquí on rau el vostre desacord?

—Atacar la renda disponible en origen, l'IRPF, té un efecte de con-

tracció sobre el consum més marcat que no pas l'IVA. I, a banda, l'IVA té un efecte positiu en el joc de les importacions i les exportacions. Tocar l'IVA és una fórmula que beneficia més les exportacions, mentre que l'IRPF, en aquest cas, és neutral. Ara bé, ningú no descarta, encara que ara no sigui al guió de les polítiques amb què treballa el govern espanyol, que l'IVA s'acabi apujant, en la línia de l'estabilitat pressupostària a què resta obligat l'estat pel seu compromís amb Brussel·les.

—Caldria modificar l'aplicació de l'impost de societats?

—Jo apostaria un impost imaginatiu, que permeti a les empreses de fer-se grans, molt adaptat a les necessitats de les empreses i a la conjuntura. Cal afavorir la capitalització de les empreses, potenciant i incentivant que no es distribueixi una part dels beneficis que s'aplicarien a noves inversions i a creixement o a reforçar el balanç i l'estructura financera.

—Quin marge tindria Catalunya per a apujar algun impost?

—Les autonomies tenen una part de l'impost sobre societats, però no tenen capacitat normativa. Pel que fa a l'IRPF, l'única possibilitat és tocar el seu tram, però Catalunya ja té el to-pall, de manera que el marginal arriba al 56%, a nivell suec. I amb l'IVA tampoc no té capacitat normativa. Amb els impostos que són veritablement recaptadors, una comunitat autònoma té molt poc marge de maniobra.

—Una autonomia sí que té capacitat normativa sobre els valors cadastrals.

—El govern de Catalunya anterior ja va fer una intervenció sobre l'IBI, i és un impost molt petit. Tocar aquest tribut és fer una gran cirurgia per a obtenir molt poc diner.

—La Generalitat de Catalunya haurà de fer més retallades, enguany?

—No sé què té previst la conselleria d'Economia, però sí que puc dir que moltes de les accions que s'han anunciat fins ara són en procés de ser executades. Per tant, no veig que de cara al 2012 es prenguin gaires més mesures de les que ja hi ha en marxa. Sigui com sigui, s'hauran de complir els compromisos d'estabilitat.

—La tributació de les rendes del treball i les rendes de capital són molt distants. Penseu que s'haurien de retocar?

—Si parlem de tributació sobre les rendes de l'estalvi, hi ha d'haver una diferència, perquè són rendes que ja han pagat per a ser incorporades. Una altra cosa són les rendes de transacció, especulatives, i en aquest cas convindria que no tinguessin el diferencial de protecció que tenen respecte a les rendes del treball. Però aquesta qüestió no es resoldrà si no hi ha una certa convergència fiscal europea, perquè hi ha competència fiscal entre països. Cap país no pot desarmar-se, perquè promouria que aquestes rendes fugissin a un altre país. Al meu entendre, la UE hauria de crear una normativa fiscal més harmònica.

—Respecte a les rendes que són fora de l'estat espanyol i que no han tributat, prescrit el delictes fiscal, seríeu partidari d'una impatriació de capitals amb un recàrrec impositiu?

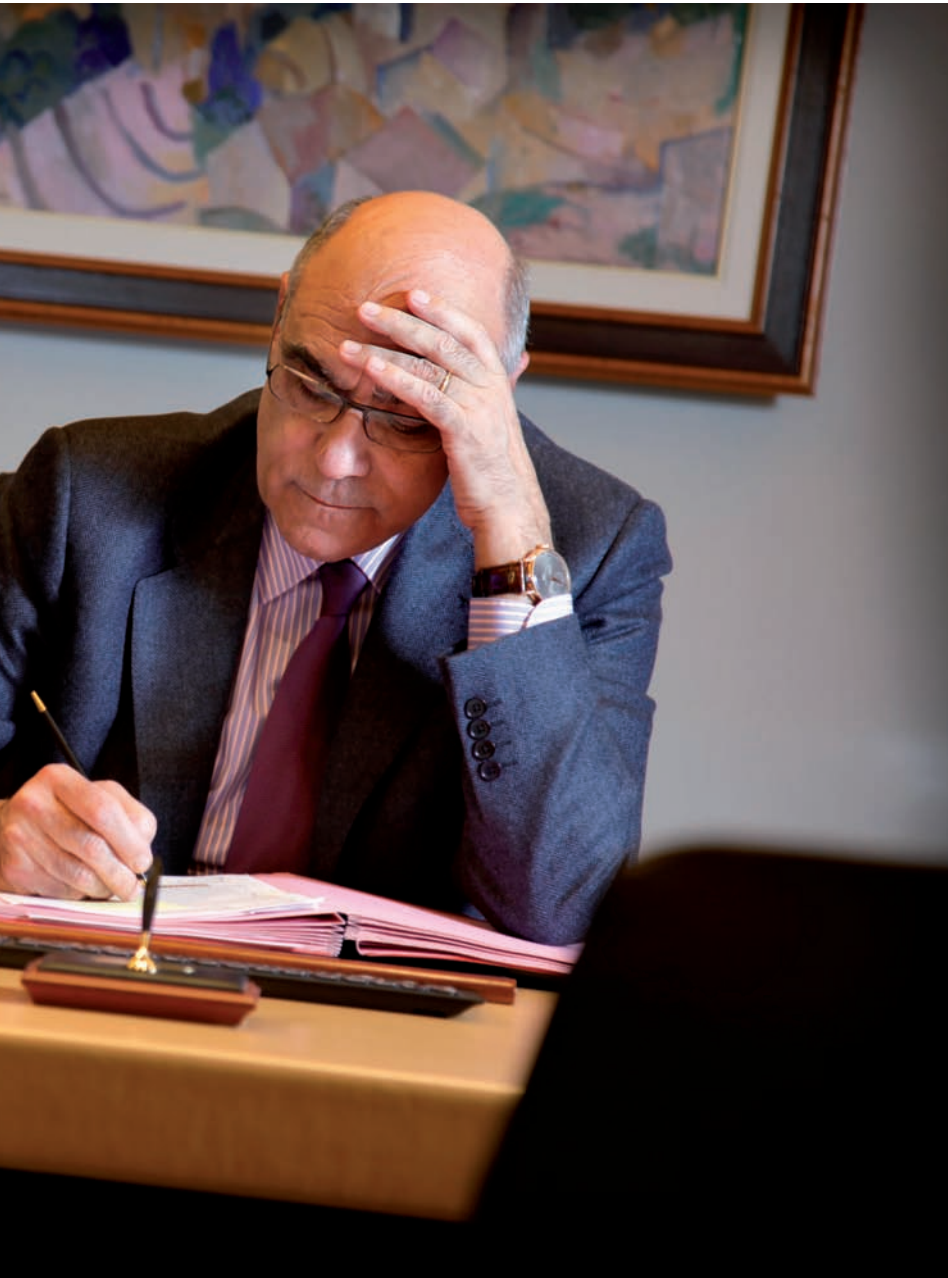
JORDI PLAY

—És una qüestió summament delicada. He arribat a la conclusió que qui ho hagi de fer, ho pensi i ho faci, però predicar sobre aquesta matèria pot resultar negatiu. De fet, la idea de l'amnistia repugna força a tothom, però, per una altra banda, alguns països han fet la impatriació protegint de conseqüències penals, i no ha anat malament. Ara, no sé si des del punt de vista ètic ha resultat positiu.

—Catalunya ja ha aplicat moltes mesures de reducció del dèficit propi, però continua acumulant dèficit

fiscal amb l'estat espanyol. De quina manera pot sortir d'aquest atzucac i mirar de blindar la seva economia mentre no arriba, si arriba, un acord de finançament més favorable?

—Arribats a aquest punt, Catalunya pot anar tractant de millorar-lo amb la negociació concreta com ha fet sempre, la política del peix al cove. Però dins el sistema de finançament actual, aquesta política no té gaire més recorregut. Quan l'estat espanyol pensa a col·locar un límit de despesa a totes les comunitats topa amb un problema,

i és que el fet que l'ingrés sigui responsabilitat d'uns i la despesa d'uns altres ens crea problemes no tan sols a les comunitats que avui registren dèficits fiscals, sinó a tot el conjunt del sistema. La crisi posa a prova l'actual model de finançament i, més enllà de tensions territorials, l'anàlisi racional ens portarà a una reconducció d'aquest sistema de finançament. La tesi d'ingressos determinats des d'un lloc i despesa des d'un altre lloc marcant un límit de despesa és un sistema relativament poc gestionable.

—Voleu dir que la crisi pot acabar beneficiant els territoris que aspiren a tenir sobirania fiscal, perquè el model actual quedarà en qüestió?

—Apunto cap aquí, però la crisi té, en aquest sentit, un doble tall. Per una banda, s'ha de comptar que l'actual crisi no permet de capgirar el model a curt termini. Si els qui encara poden pagar paguen menys, el sistema se'n ressentirà, perquè les necessitats dels territoris receptors quedarien molt afectades. Però, d'una altra banda, la crisi sí que permetria de bastir un sistema

progressiu. A curt termini, la situació no pot canviar en termes numèrics, és a dir, que si avui Catalunya té un dèficit fiscal del 8%, demà mateix no podem tenir un dèficit fiscal del 4%, perquè l'economia espanyola no resistiria que els territoris emissors de rendes passessin a ser-ho molt menys. El sacrifici sempre acaba afectant els que tenen més potència. Però, alhora, tot plegat posa en evidència que el sistema de finançament actual ens porta a una inestabilitat permanent, i que, per tant, l'estat es plantegi que en un parell d'anys o tres s'ha de trobar una manera que en comptes de posar límits de despesa es plantegin límits de saldo net. És a dir, que tothom hauria de generar per a poder rebre, i limitar les transferències, com per exemple es fa als *länder* alemanys.

—El dia 1 de febrer el president de la Generalitat i el president espanyol s'entrevistaran. El pacte fiscal ha de posar-se ja sobre la taula per a començar a negociar?

—És una qüestió que s'ha de poder plantejar en aquests quatre anys de legislatura espanyola. No puc dir què farà el president Mas en aquesta reunió perquè ho desconec. El president ha dit que era un tema prioritari en aquesta legislatura, però no pretén que ara, en el moment culminant de la crisi, hagi d'obtenir una resposta immediata per part del govern espanyol. Artur Mas aspira a posar aquesta qüestió sobre la taula i a anar-ne parlant. La Generalitat no vol estressar excessivament el temps.

—El govern ha demanat al Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement (CAREC) un informe sobre la viabilitat del pacte fiscal?

—El govern té prou informació i prou criteri sobre aquest assumpte. Pot demanar l'opinió del CAREC, i el CAREC li donarà el seu parer sobre els escenaris i les possibilitats que hi hagi, i el govern haurà de prendre la seva opció política.

—Quins són aquests escenaris possibles?

—Hi ha el vessant tècnic econòmic, que es refereix a la manera de calcular ingressos i despeses i límits de solidaritat, els fluxos de renda, etc. I, aquí, el CAREC s'hi mou amb comoditat. Un vessant jurídic, que consisteix a veure

“Amb els fons de cohesió, l'estat va fer unes infraestructures de país ric”

—Abertis opta a la gestió de l'aeroport del Prat, però el procés va quedar aturat amb el canvi de govern. Penseu que es reactivarà aviat, aquest procés de privatització?

—El govern anterior va prorrogar el termini de presentació de candidatures fins el 31 de gener, i ara tothom creu que aquest nou govern no el prorrogarà i optarà per replantejar-lo íntegrament. Ara per ara, no sabem com serà aquest replantejament. Abertis resta a l'expectativa.

—Podrien aparèixer-hi nous candidats?

—Jo crec que ningú no treballa per a presentar-se, perquè tothom s'ha aturat, ningú no ha buscat finançament. I tot és molt dinàmic: qui tenia finançament fa quatre mesos potser ja no en té.

—Hi pot haver canvis en aquest plec de condicions que ja no facin atractiva la inversió?

—Abertis continua interessada en el projecte si el plec de condicions és, pel cap baix, igual que l'anterior, tot i que presumiblement hauria de ser millor. El plec de condicions ha de permetre de fer una inversió assumible. Estratègicament, l'aeroport del Prat interessa a Abertis.

—Al marge dels candidats que hi hagi, sembla que hi ha consens a la societat catalana que el Prat l'ha de

gestionar una empresa catalana com Abertis.

—És cert que molta gent veuria bé que el gestionés Abertis, per la seva integració en el país, però la cosa important és que la gestió de l'aeroport sigui individualitzada. El desig social respecte a l'aeroport és d'augmentar la connectivitat directa amb el màxim de destinacions importants en el món, sense fer *trànsfer* en uns altres aeroports, sigui Madrid, Frankfurt, París, Roma o Londres. Interessa més connectivitat directa. I això depèn més de les companyies àeres que no de l'aeroport, però passa que l'aeroport facilita la gestió de les companyies. El plec de condicions marcarà una manera d'estabilitzar i fer rendible la inversió.

Hi un ens format per AENA i institucions de Catalunya que col·laborarà i inspirarà el tipus d'actuacions a l'aeroport per part del gestor aeroportuari, de manera que si tots fan una aposta de connectivitat directa, per exemple a Xangai, es faci un esforç a l'origen i a la destinació perquè a una companyia li resulti atractiu d'operar aquest vol. El nostre interès és aquest, i una bona connectivitat afavoriria la implantació de seus empresarials i dinamitzaria la nostra economia. L'aeroport ha de tenir una rendibilitat des de la perspectiva pública i social, i el gestor aeroportuari

ha de fer compatible allò que convé al país amb el necessari retorn de la inversió realitzada.

—A l'estat espanyol hi ha 27 aeroports, alguns dels quals inacabats, que no compleixen cap dels criteris que heu enumerat.

—S'han fet massa infraestructures d'aquesta mena, que no eren necessàries ateses les circumstàncies. Sempre s'han fet trens, carreteres, línies d'autobús i fonts d'aigua que no eren rendibles, però eren necessàries per a la població. Hi ha països del golf Pèrsic que tenen de tot i ningú no hi paga res. Si un és tan ric que es pot permetre de construir estacions d'AVE, dues autopistes paral·leles i aeroport, pot fer-ho. Però, en la situació en què nosaltres estem, s'ha fet una dotació d'infraestructures exagerada, val a dir que una mica desfigurada pels fons de cohesió europeus.

Durant molt de temps van aportar fins a l'1% del PIB anual, i amb aquests fons a l'estat es van fer unes infraestructures de país ric. El problema és mantenir-ho, això, i arriba un moment que pots passar de la ratlla. Es va arribar a pensar que si una ciutat mitjana no tenia un aeroport no era ningú. I es feia un aeroport, però ningú no es preguntava qui el faria servir. El passat no el podem canviar, però ens n'hem adonat, de l'error, i l'important és que en el futur no el tornem a cometre. Cal una anàlisi de cost-benefici de cadascuna de les infraestructures de servei públic que es dissenyi.

si la LOFCA, la Constitució i l'Estatut poden encabir aquest pacte, i aquest no és l'àmbit del CAREC. I, finalment, hi ha l'àmbit polític, l'oportunitat, els consensos a Catalunya i amb l'estat, àmbits absolutament circumscrits als parlaments i als governs.

—En aquests tres anys que queden de legislatura a Catalunya, hi ha temps per a tancar un pacte fiscal?

—A parer meu, resoldre el problema del finançament a sis anys vista, amb seguretat, és molt millor que no resoldre-ho matusserament en dos

anys. En política, el concepte d'evolució en el temps es fa servir poc, tot és massa conjuntural. La pressió de resoldre qüestions en una legislatura moltes vegades invalida determinats projectes de millora global. Tothom es pot preparar més si pensem en cinc anys que no si pensem en dos, i tot és molt més tens quan marquem un límit de temps per condicionaments de calendari electoral. No vol dir que no se n'hagi de parlar, però des del punt de vista tècnic no hem d'estressar el temps.

—Seria millor, doncs, que el govern català no es precipités en aquest sentit?

—De pacte fiscal, parlem-ne ara, perquè necessitarà temps per a implantar-se. Un govern no s'ha de precipitar a exigir solucions immediates, perquè són impossibles. I, en canvi, dels plantejaments a termini mitjà sempre es pot començar a parlar-ne amb comoditat. Aquesta és la línia pacífica que ajuda a trobar solucions a problemes importants que, a més a més, són històrics. Si fem servir intel·

—En molts aeroports hi ha hagut una inversió excessiva. El nou gestor de la infraestructura, podria haver d'arrossegar un cert llast en aquest sentit?

—Si hi ha hagut una inversió excessiva a Barajas o al Prat, el nou gestor no pagarà les inversions anteriors, sinó que pagarà segons allò que interpreti que és capaç d'obtenir a partir de la demanda demogràfica i l'atractiu que tingui l'aeroport.

—No hi haurà limitacions per a gestionar els *slots*, és a dir, els permisos per a operar?

—No veig que tinguem problemes en aquest sentit, perquè en última instància qui decideix si vol operar o no és la companyia aèria. Si un vol no s'omple, no hi haurà connectivitat. Per tant, el que és un handicap de Barcelona respecte a Madrid o Frankfurt és el pes de la història. Hi ha una estructura, una organització i unes aerolínies que fan de Frankfurt i Madrid un *hub*, i és un avantatge. Competir contra això implica treballar molt de temps i molt bé: s'ha de fer un cercle virtuós. Si ho fem bé, cada vegada tindrem més seus d'empreses internacionals i creixerà l'atractiu per a les companyies aèries. Cal treballar amb progressió, i per molt que les coses estiguin malament, sempre podrem treballar per a millorar-les. A l'aeroport del Prat hi ha un potencial enorme.

JORDI PLAY

lignentment el temps, es progressa més i millor amb les reformes que realment són estructurals. Catalunya tindrà un sistema de finançament millor en la mesura que tinguem consciència que la situació actual no interessa tampoc a les comunitats autònomes receptores netes, perquè les fa cada vegada més dependents, i això no és bo. De segur que no hi ha ningú que tingui interès a viure indefinidament de pressupostos públics, creient que això no s'acabarà mai. Hi ha potencials de riquesa a tots els territoris de l'estat, i no es pot ad-

metre que unes zones seran indefinidament subvencionades per unes altres. Si tots penséssim així, s'acabaria bona part de la tensió, però és lògic que, tal com estan les coses ara, la gent confii en aquesta evolució positiva.

—**El partit que governa, CiU, va posar el pacte fiscal com a eix prioritari del seu programa en aquesta legislatura. Potser aquest fet l'apressarà a abocar-se a negociar més ràpid del compte.**

—És una equivocació, precipitar-se? No necessàriament, però quan el tema

toca l'entramat jurídic, les solucions demanen diàleg i temps per a aplicar-les. Una solució conjuntural no resol un problema estructural. Sigui com sigui, el govern català no pot resoldre unilateralment un nou sistema de finançament, perquè cal que algú signi a l'altra banda. Però sí que pot complir amb el seu electorat plantejant la qüestió. I si ho fa ningú no dirà que el govern no ha respectat el seu compromís, encara que es visualitzés que la solució arribarà en un termini superior al d'aquesta legislatura.

JORDI PLAY

—Per què el govern de Catalunya no empra el terme *concert econòmic*?

—Perquè el concert econòmic comporta un sistema de *quota* que suggereix una situació mimètica de la del País Basc i Navarra. El pes de l'economia catalana, valenciana i balear no té res a veure amb la del País Basc, i els sistemes són força més interdependents. És per tot això que no es fa servir el concepte de *concert*, perquè apunta cap a una qüestió que els qui prediquen el pacte fiscal no pretenen que s'entengui

com una situació clonada a la d'aquests dos territoris.

—Què vol dir, exactament, un *pacte fiscal*?

—Recaptar els teus impostos, pactar amb el conjunt de l'estat o bilateralment els límits de les transferències, alguna capacitat normativa sobre una part dels impostos, no sobre tots, perquè hi ha unitat de mercat, i a partir d'aquí hi ha unes formes de càlcul i de negociació que s'hauran d'aplicar en cada moment d'acord amb la conjuntura econòmica. Per tant, el pacte fiscal fa referència a

l'agència tributària catalana, la capacitat normativa sobre alguns impostos i la negociació amb l'estat amb relació a la contribució a les despeses generals i la solidaritat.

—El nou govern espanyol ha advertit que les comunitats autònomes que incompleixin la disciplina pressupostària i el pla de reducció de dèficit seran “temporalment intervingudes”. Fins a quin punt aquest advertiment pot complicar una negociació relativa al sistema de finançament?

financeres al món empresarial. Considereu que s'haurien de marcar més clarament les exigències a les entitats en canvi d'injectar-los liquiditat?

—Tot i que hi ha un ball de xifres respecte a les quantitats necessàries per a restablir l'equilibri dels balanços del sector financer, ja hi ha una diagnosi força clara. S'ha analitzat la possibilitat de crear un banc dolent o bé d'establir un procediment d'exigència de provisions i capitalització. Sembla que l'estat espanyol opta per la segona alternativa, i si s'aconsegueixen estabilitzar els balanços de les entitats, sanejant els actius immobiliaris i més en concret el sòl, començarà a haver-hi diner perquè el crèdit flueixi de forma progressiva. Sense el diner en el teixit empresarial i a uns costos raonables, la reactivació serà enormement complicada. I si tot plegat es resol, a final del 2012 podríem veure una inflexió i albirar la possibilitat de començar a generar ocupació.

—Es preveu un nou procés de fusiones d'entitats financeres, en el qual s'inclourà Unnim i CatalunyaCaixa, ara a mans del FROB. Si aquestes entitats se'n van de Catalunya, es pot causar un perjudici al país?

—Les seus d'una gran entitat financera, "la Caixa", i una segona gran entitat, el Banc Sabadell, tenint en compte l'elevat nivell de concentració que hi ha a tot el món, no resultarien insuficients per a Catalunya. I en el teixit empresarial importa que les entitats tinguin musculatura, sàpiguen apostar per projectes viables i responguin a les necessitats dels ciutadans. No és tan important que cada ciutat tingui la seva caixa local, comptant que grans entitats de l'estat i també estrangeres poden prestar un gran servei. És cert que si ens quedéssim sense cap entitat financera pròpia tindríem una certa pèrdua d'autoestima, però no hem de perdre l'autoestima perquè el conjunt d'entitats que han fet el seu paper durant molts anys avui no tinguin viabilitat en un món de concentracions. Ara, això no pot evitar que una ciutat o una comarca que tenia una caixa pròpia que ara no és viable experimenti un sentiment de pèrdua.

—Un altre aspecte que treballa el CAREC és la petita i mitjana empresa, com s'ha d'ajudar aquestes empreses a anar endavant en un context

“El sistema de finançament actual porta l'estat a una inestabilitat permanent”

de crisi. Penseu que s'ha de començar a plantejar un canvi d'estratègia en aquest sentit i, en comptes de blindar-les tant, empènyer-les a fer el salt a una dimensió més gran?

—Aquesta és exactament la filosofia del CAREC. Hem de protegir menys la petita i mitjana empresa si no creix, i hem de protegir més els processos dinàmics de creixement. Implícitament, es poden adoptar mesures fiscals per tal d'estimular el creixement a partir de processos de fusió o de capitalització. Necessitem que el nostre teixit empresarial tingui una dimensió més gran per tal de ser més internacionals. Només hi ha dues maneres de globalitzar la nostra activitat econòmica empresarial: essent una mica més grans o essent molt especialitzats, i en tots dos casos amb gran qualitat. Hem d'estimular una certa concentració i capitalització dels projectes empresarials existents.

—En aquest cas, caldrà canviar la mentalitat tradicional del petit empresarial, que sovint pensa que unir-se amb el veí és un signe de debilitat. Aquest canvi de mentalitat també s'ha de fer amb temps, com el pacte fiscal?

—Aquest canvi cultural el necessitem començar des d'ahir... Aquest canvi no té gaires costos, cal que el comencem a fer immediatament, perquè només una dinàmica d'anar caminant cap a una destinació més virtuosa ja és positiu per a una empresa, encara que els resultats més espectaculars arribin a termini mitjà. Cal afavorir processos de concentració eficaços i productius, en què es complementen les forces i capacitats, i això requereix una política fiscal i normativa específica. Actualment, hi ha uns avantatges fiscals i laborals per a una empresa petita que perd en el moment en què fa un salt de dimensió. Això ho

—Hi ha una dependència molt gran de les administracions subcentrals respecte a l'administració central, molt més dependent que no és l'administració central respecte a Europa. Les autonomies tenen unes limitacions reals per a finançar-se, i cal trobar solucions a això. A la pràctica, penso que aquest control pressupostari no serà un problema real, si més no, entre Catalunya i l'estat.

—Un focus important de treball del CAREC és l'estudi de mesures per a reactivar el crèdit de les entitats

JORDI PLAY

hem d'evitar, perquè, si no, no voldran créixer. En el moment que faci el salt, durant una etapa de transició ha de poder comptar amb avantatges similars als que tenia quan era una empresa petita.

—Potser cal pedagogia tant per part del sector financer com de la petita i mitjana empresa.

—Sí, de segur. S'han d'entendre més i treballar conjuntament, perquè tots dos facin les coses més ben fetes, en benefici de tots dos. Els projectes que

mereixen crèdit l'han de tenir, i això també requereix una pedagogia. Quan el gran empresari va a demanar crèdit, presenta la seva demanda amb un pla de negocis i dibuixa molt clarament quines són les seves expectatives de retorn segons un quadre macroeconòmic que ha estat capaç de dissenyar-se. Però la petita empresa no té aquest *know how*, i tot plegat requereix que els grups que representen les pimes organitzin formació en aquest sentit, conjuntament amb

les administracions. Això no són inversions de diners, sinó voluntat. Avui potser les administracions no tenen diners —en tot cas no tants com tenien— per a destinar-los a l'impuls de nous projectes d'emprenedoria, però sí que tenim idees clares per a reorientar la nostra cultura empresarial cap al creixement i el dinamisme.

—Créixer, a banda d'invertir, implica contractar més treballadors. Molts empresaris no contracten perquè els costos laborals associats són elevats, tant pel que fa a les cotitzacions com al cost de les indemnitzacions. Considereu que cal fer una reforma laboral? En quina direcció?

—Des del CAREC defensem un contracte únic, o si més no una substancial reducció del nombre de figures contractuals, per a les noves contractacions i un sistema més flexible per a adaptar el contracte a la marxa de la companyia. I pensem que el nombre de dies que s'han de pagar d'indemnització s'ha d'adaptar a sistemes europeus.

—A Àustria, per exemple, hi ha una borsa de protecció del treballador, en canvi de no tenir indemnització de cap mena. Seria vàlid?

—És un sistema més eficaç que no el que tenim aquí, i no desprotegeix el treballador. Perquè un sistema molt eficientista però que no protegeixi, a la llarga no permet consolidar llocs de feina. Abans d'aplicar un sistema com aquest s'hauria d'estudiar a fons, perquè no podem prescindir de la nostra cultura, però sí que s'ha de treure rigidesa a la negociació, perquè ara empresaris i treballadors són capaços de trobar solucions als seus problemes autònomament, en un moment en què tothom està mentalitzat que és imprescindible de treballar plegats per a salvar un projecte. Jo espero que la reforma laboral vagi per la via de la flexibilització en la contractació i la negociació, més que no pas el mantra de la reducció dels costos de descontractació. En els contractes existents i antics és inimaginable, perquè ens trobaríem amb una desocupació totalment disparada, i en els contractes nous, el cost de descontractar no és cap fre, perquè la majoria són contractes temporals.

Gemma Aguilera